15/09/2022

Ξεκάθαρο μήνυμα Μητσοτάκη στην Τουρκία ότι η Συνθήκη της Λωζάννης δεν πρόκειται να αναθεωρηθεί

/ Επικαιρότητα

Ένα ξεκάθαρο μήνυμα στην Τουρκία ότι **η Συνθήκη της Λωζάννης** δεν πρόκειται να αναθεωρηθεί και ότι "τον έναν αιώνα ισχύος της Συνθήκης θα τον διαδεχθούν πολλοί ακόμη", έστειλε ο πρωθυπουργός **Κυριάκος Μητσοτάκης** μιλώντας στα εγκαίνια της εκδήλωσης **«ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ: Λάμψη – Καταστροφή – Ξεριζωμός – Δημιουργία» στο Μουσείο Μπενάκη**.

Ο κ. Μητσοτάκης εξήρε τη συμβολή των προσφύγων της **Μικράς Ασίας και του Πόντου** στην ανάταση της Ελλάδας εκείνη την εποχή, τόνισε ότι κάθε μεγάλη υποχώρηση μπορεί να τη διαδέχεται μια μεγαλύτερη εθνική επιτυχία, και ότι, σήμερα, η **«Μεγάλη Ιδέα»** δεν συνδέεται με γεωγραφικές κτήσεις αλλά με την **Μεγάλη Ελλάδα.**

"Την ισχυρή και αυτοδύναμη πατρίδα του μέλλοντός μας. Αυτή που δεν λησμονεί επειδή, ακριβώς, θέλει να προχωρεί".

Ο πρωθυπουργός αναφέρθηκε στις προσπάθειες του ελληνικού κράτους και του **Ελευθερίου Βενιζέλου**

που κατάφερε να διαχειριστεί επιτυχώς το πρόβλημα αποκατάστασης εκατομμυρίων προσφύγων, και αναφερόμενος στη συνθήκη της Λωζάννης και τις προσπάθειες της Τουρκίας να την αναθεωρήσει, τόνισε:

"Η Συνθήκη της Λωζάννης διέπει, έκτοτε, τη συνύπαρξή μας με τους γείτονες. Κι αυτό, παρά το γεγονός ότι η Τουρκία την έχει παραβιάσει ξεριζώνοντας το ελληνικό στοιχείο της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου. Αλλά και εξακολουθεί να υπονομεύει τις σαφείς ρυθμίσεις της, αμφισβητώντας τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Θα πρέπει να αντιληφθεί, ωστόσο, η άλλη πλευρά του Αιγαίου ότι τον σχεδόν έναν αιώνα ισχύος αυτής της Συνθήκης, θα τον διαδεχθούν πολλοί ακόμη. Έτσι απαιτούν η Ιστορία και Γεωγραφία, η νομιμότητα και η διεθνής σταθερότητα. Γι' αυτό και την τήρησή της εγγυάται και θα εγγυάται η Ελλάδα, με την ασπίδα της διπλωματίας και των συμμαχιών της, αλλά και με το αποτρεπτικό δόρυ των Ενόπλων της Δυνάμεων. Κυρίως, όμως, με την αδιάκοπη πορεία της προς την πρόοδο. Γιατί η πραγματική αναμέτρηση μιας χώρας είναι με το παρελθόν και το μέλλον της".

Πηγή: (Dimitris Papamitsos / Greek Prime Minister's Office)

Ο πρωθυπουργός προσέθεσε ότι *"μπορεί τον Σεπτέμβριο του '22 ο Ελληνισμός να έχασε μία απ' τις πιο δημιουργικές του εστίες. Αμέσως μετά όμως η χώρα έμαθε να κερδίζει τη μάχη της ευημερίας της: ενδυνάμωσε την εθνική της ομοιογένεια, αποφεύγοντας τα «φαντάσματα» άλλων βαλκανικών χωρών. Ξαναπολέμησε. Αλλά με τη νικηφόρα πλευρά της Ιστορίας. 'Ακμασε με την μεταπολεμική ανάπτυξη. Και έκανε καλύτερη τη ζωή των Ελλήνων".*

Αναφέρθηκε στο παρελθόν και συγκεκριμένα στα χρόνια που ακολούθησαν την **Μικρασιατική Καταστροφή**, κάνοντας λόγο για "μία διαδρομή όχι χωρίς λάθη, καθώς ο **Εθνικός Διχασμός**, που προϋπήρχε της μικρασιατικής περιπέτειας, υποτροπίασε με άλλες μορφές".

Αναφέρθηκε στον **Εμφύλιο Πόλεμο** και τη **Δικτατορία**, ενώ επισήμανε ότι *"τον είδαμε να αναβιώνει και πριν από λίγα μόλις χρόνια με τη μορφή της δημαγωγίας, και πάλι απέναντι σε μία οικονομική κρίση που απαιτούσε εθνική συσπείρωση".*

"Όλα αυτά, όμως, ανήκουν στο παρελθόν. Οι επιλογές των Ελλήνων δείχνουν ότι τα ίχνη της εμπειρίας γίνονται γι' αυτούς οδηγοί μιας καλύτερης πορείας. Πως την κάθε μεγάλη υποχώρηση μπορεί να τη διαδέχεται μια μεγαλύτερη εθνική επιτυχία. Και ότι, σήμερα, η «Μεγάλη Ιδέα» δεν συνδέεται με γεωγραφικές κτήσεις. Αλλά με την Μεγάλη Ελλάδα. Την ισχυρή και αυτοδύναμη πατρίδα του μέλλοντός μας. Αυτή που δεν λησμονεί επειδή, ακριβώς, θέλει να προχωρεί" **είπε ο κ. Μητσοτάκης.**

Αναλυτικά η ομιλία του Πρωθυπουργού:

Τέτοιες ώρες, πριν από εκατό χρόνια, στα παράλια της Μικράς Ασίας γραφόταν η αιματηρή τελική πράξη του «Οράματος της Ιωνίας». Η Σμύρνη είχε παραδοθεί, πια, στις φλόγες και οι Χριστιανοί κάτοικοί της σφαγιάζονταν. Ενώ, όσοι κατόρθωναν να γλυτώσουν από την μανία των Τούρκων, ακολουθούσαν τον ελληνικό στρατό προς τη χερσόνησο της Ερυθραίας, προσπαθώντας να περάσουν στα νησιά μας και από εκεί στη σωτηρία. Των ζωών τους μόνο. Γιατί οι περιουσίες τους είχαν ήδη χαθεί...

Λίγο αργότερα, στη Λωζάννη, μετά το αίμα θα γραφόταν και με μελάνι το τέλος 25 αιώνων παρουσίας του Ελληνισμού στην Ιωνία, την Καππαδοκία, τον Πόντο και την Ανατολική Θράκη. Με την ανταλλαγή πληθυσμών, ενάμιση εκατομμύριο ψυχές πήραν, τότε, τον δρόμο της μεγάλης Εξόδου. Αλλά και την απόφαση να ριζώσουν ξανά, σε καινούργιες εστίες στην μητέρα-πατρίδα.

Ταξίδεψαν, κουβαλώντας ελάχιστα υπάρχοντα και λιγοστά πολύτιμα κειμήλια. Αυτά που βρίσκουν, σήμερα, τη θέση τους στη μοναδική έκθεση που συνδιοργανώνουν δύο μεγάλες κιβωτοί της μνήμης του ιωνικού ελληνισμού: το Μουσείο Μπενάκη και το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, με τη γενναία συμβολή άλλων 88 φορέων. Δύο ιδρύματα, που με κόπο και μεράκι κρατούν ζωντανή επί δεκαετίες την κληρονομιά των Ελλήνων των χαμένων πατρίδων. Και γι΄αυτό αξίζουν την ευγνωμοσύνη μας.

Ο ξεριζωμός ήταν το βαρύ τίμημα που έπρεπε να πληρωθεί ώστε να εξασφαλιστεί η ειρήνη και να ανοίξει ένα νέο κεφάλαιο της εθνικής ζωής: «Διά της υπογραφής της Συμβάσεως παρέχονται εις τους ατυχείς πρόσφυγας τα μέσα να αρχίσουν νέον βίον. Υπό όρους καλύτερους των οποίων ουδείς ηδύνατο να ελπίζη μετά την εν Μικρασία καταστροφήν», έγραφε ο Ελευθέριος Βενιζέλος, μετά την υπογραφή της Συνθήκης. Έδινε, έτσι, το σύνθημα της εθνικής ανάτασης που θα ακολουθούσε.

Και οι πρόσφυγες τον δικαίωσαν πολύ πιο γρήγορα και πολύ περισσότερο από όσο κι ο ίδιος φανταζόταν. Γιατί αν η Μικρασιατική Καταστροφή συνιστά το μεγαλύτερο, ίσως, τραύμα του πρόσφατου παρελθόντος μας, η ενσωμάτωση των προσφύγων στον εθνικό κορμό αποτελεί μάλλον το κορυφαίο ειρηνικό επίτευγμα του ελληνικού κράτους.

Με μία χώρα κατάκοπη και καταχρεωμένη ύστερα από 10 χρόνια μαχών, εσωτερικά ασταθή και με ελάχιστους πόρους, να πετυχαίνει ένα αληθινό θαύμα: να μετατρέψει τον θρήνο της τραγωδίας σε πνοή δημιουργίας. Να ανιχνεύσει τα λάθη της και τις άστοχες επιλογές της. Για να σηκωθεί και πάλι στα πόδια της και να ακολουθήσει την ιστορική της τροχιά που μεταμορφώνει πάντα τις καταστροφές σε θριάμβους. Με μοχλό τη δύναμη και το πείσμα των προσφύγων, που συνέβαλαν καταλυτικά στον εκσυγχρονισμό του τόπου.

Έγραψε ο μεγάλος Μικρασιάτης Ηλίας Βενέζης, έχοντας ζήσει από πρώτο χέρι τη θηριωδία, αλλά και την αναδημιουργία: «Ο ελληνισμός της Ανατολής ορθοπόδησε δουλεύοντας τη πικρή γη. Ξεχερσώνοντας αγριόβουνα, αποξεραίνοντας βαλτότοπους, εισχωρώντας μες στον κορμό της ζωής της χώρας. Στη βιομηχανία, στη ναυτιλία, στο εμπόριο, στις Τέχνες, στα Γράμματα. Παντού, προχωρώντας στις πρώτες θέσεις. Αλλοιώνοντας τον ρυθμό της εργασίας και της παραγωγής και κινώντας την άμιλλα. Βάζοντας νέο πνεύμα, ξυπνό, στις συναλλαγές και στις σχέσεις των ανθρώπων».

Κυρίες και κύριοι,

Όλα τα παραπάνω, η καταστροφή και η αναγέννηση, εικονοποιούνται στις διπλανές αίθουσες και στα εκθέματά τους. Θα πρότεινα να τις επισκεφτούμε όχι μόνον ως άσκηση μνήμης, όσο ως κίνητρο εθνικής αυτογνωσίας. Γιατί ασφαλώς η

Ιστορία δεν επαναλαμβάνεται, ούτε διδάσκει από μόνη της. Βοηθά, όμως, στην αναζήτηση του συλλογικού μας εαυτού. Ορίζει, σε μεγάλο βαθμό, το περιβάλλον όπου κινούμαστε οι σύγχρονοι. Και ενίοτε καθοδηγεί συνετά σε έναν διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο.

Η Μικρασιατική Καταστροφή και η ενσωμάτωση των Δωδεκανήσων το 1947, όρισαν το τελικό γεωγραφικό περίγραμμα της χώρας. Ενώ η Συνθήκη της Λωζάννης διέπει, έκτοτε, τη συνύπαρξή μας με τους γείτονες. Κι αυτό, παρά το γεγονός ότι η Τουρκία την έχει παραβιάσει ξεριζώνοντας το ελληνικό στοιχείο της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου. Αλλά και εξακολουθεί να υπονομεύει τις σαφείς ρυθμίσεις της, αμφισβητώντας τα κυριαρχικά μας δικαιώματα.

Θα πρέπει να αντιληφθεί, ωστόσο, η άλλη πλευρά του Αιγαίου ότι τον σχεδόν έναν αιώνα ισχύος αυτής της Συνθήκης, θα τον διαδεχθούν πολλοί ακόμη. Έτσι απαιτούν η Ιστορία και Γεωγραφία, η νομιμότητα και η διεθνής σταθερότητα. Γι' αυτό και την τήρησή της εγγυάται και θα εγγυάται η Ελλάδα, με την ασπίδα της διπλωματίας και των συμμαχιών της, αλλά και με το αποτρεπτικό δόρυ των Ενόπλων της Δυνάμεων. Κυρίως, όμως, με την αδιάκοπη πορεία της προς την πρόοδο.

Γιατί η πραγματική αναμέτρηση μιας χώρας είναι με το παρελθόν και το μέλλον της. Μπορεί τον Σεπτέμβριο του '22 ο Ελληνισμός να έχασε μία απ' τις πιο δημιουργικές του εστίες. Αμέσως μετά όμως η χώρα έμαθε να κερδίζει τη μάχη της ευημερίας της: ενδυνάμωσε την εθνική της ομοιογένεια, αποφεύγοντας τα «φαντάσματα» άλλων βαλκανικών χωρών. Ξαναπολέμησε. Αλλά με τη νικηφόρα πλευρά της Ιστορίας. Άκμασε με την μεταπολεμική ανάπτυξη. Και έκανε καλύτερη τη ζωή των Ελλήνων.

Για να αποτελεί, σήμερα, ένα από τα παλαιότερα μέλη της Ευρωπαϊκής οικογένειας, πρωταγωνιστώντας μεταξύ τους. Σε μία διαδρομή όχι χωρίς λάθη, καθώς ο Εθνικός Διχασμός, που προϋπήρχε της μικρασιατικής περιπέτειας, υποτροπίασε με άλλες μορφές. Ζήσαμε, έτσι, έναν Εμφύλιο Πόλεμο και μία επτάχρονη Δικτατορία. Ενώ τον είδαμε να αναβιώνει και πριν από λίγα μόλις χρόνια με τη μορφή της δημαγωγίας, και πάλι απέναντι σε μία οικονομική κρίση που απαιτούσε εθνική συσπείρωση.

Όλα αυτά, όμως, ανήκουν στο παρελθόν. Οι επιλογές των Ελλήνων δείχνουν ότι τα ίχνη της εμπειρίας γίνονται γι' αυτούς οδηγοί μιας καλύτερης πορείας. Πως την κάθε μεγάλη υποχώρηση μπορεί να τη διαδέχεται μια μεγαλύτερη εθνική επιτυχία. Και ότι, σήμερα, η «Μεγάλη Ιδέα» δεν συνδέεται με γεωγραφικές κτήσεις. Αλλά με την Μεγάλη Ελλάδα. Την ισχυρή και αυτοδύναμη πατρίδα του μέλλοντός μας. Αυτή που δεν λησμονεί επειδή, ακριβώς, θέλει να προχωρεί!

Κλείνω όπως λιτά κλείνει και ο Ηλίας Βενέζης το κείμενό του για το Μικρασιατικό δράμα: «Ύστερα από τόσο πάθος που ζήσαμε, κρατούμε σκεπή και παραστάτη μας ένα όραμα για τον άνθρωπο, καθαρά ελληνικό: μιαν αίσθηση της αξιοπρέπειας και της ελευθερίας, που είναι ταυτόσημα με την αρετή». Επιτρέψτε μου, μάλιστα, να δανειστώ και τον τίτλο του βιβλίου όπου δημοσιεύτηκε, καθώς ταιριάζει απόλυτα με την αποψινή έκθεση: «Μικρασία, χαίρε».

Σας ευχαριστώ.